

FRAZEMI U CRVENOM: PRILOG ANALIZI HRVATSKIH I MAĐARSKIH FRAZEMA S CRVENOM BOJOM KAO SASTAVNICOM

Maja Opašić

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska

Nina Spicijarić Paškvan

Zavod za povijesne i društvene znanosti,
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Rijeka, Hrvatska

1. UVOD

Boje su predmetom razmatranja brojnih disciplina, od fizike i kemije preko likovnih umjetnosti i antropologije do filozofije i lingvistike i to od samih početaka ljudskoga postojanja pa sve do danas. Proučavanje boja je slojevito i složeno, a pritom je važno imati na umu dvojnost njihove percepcije. S jedne strane radi se o podražaju koji one stvaraju zbog vizualne percepcije, a s druge strane o njihovu simbolizmu. Može se reći da je simbolika boja uglavnom univerzalna na svim razinama bića i spoznaje, ali ipak tumačenja pojedinih boja zbog individualnoga iskustva i različitih okolnosti mogu varirati ovisno o pojedinim kulturama i geografskim područjima (Chevalier – Gheerbrant 1983: 54). Boje kao primarni simboli, u sebi sadržavaju i pozitivne i negativne konotacije. Osim toga boje su simboli prirodnih elemenata (vatra, zrak, voda, zemlja) i prostora (vertikalno, horizontalno, lijevo, desno) (Lazarević 2013: 128). Simbolika boja ogleda se na psihološkom i fiziološkom planu (temperamenti, emocije, psihičke funkcije), a one utječu na emocionalna stanja i raspoloženja.

Berlin i Kay (1969: 14 – 45) ističu da leksik boja primitivnih jezika poznaje samo dva termina za boje: *svijetlo/tamno* i *bijelo/crno* iz čega proizlazi da je percepcija boja izvorno bila ograničena samo na ta dva pola. Kao treća boja u jeziku pojavila se crvena, a ta je trojnost na Zapadu trajala sve do srednjega

vijeka. Tako je u antici bijelo predstavljalo bezbojnost, crno prljavštinu, a crvena je bila jedina boja dostojna svoga imena (Simončić 2009: 177).

Upravo zbog sveprisutnosti crvene tijekom povijesti i zbog njene važnosti i stabilnosti, uzeta je kao ishodište za kontrastivnu analizu u ovome radu.

Uz crvenu se boju kao osnovni simboli vežu krv i vatra (Chevalier – Gheerbrant 1983: 79). Kako navodi Brenko (2009: 17), crvena se boja najbolje može objasniti kroz pticu Feniks kao ujedinjenje destruktivnog simbola vatre, razaranja i rata s ponovnim rođenjem i životnom snagom. Crveno je boja duše, libida i srca, a evocira toplinu i strast. Ona na danjem svjetlu postaje simbolom životne snage i vitalnosti utjelovljujući ljubavni žar, ljepotu, impulzivnost i stvaralačku moć. Dvojno značenje crvene boje leži i u tome da ako je skrivena, ona je uvjet života, a ako je prolivena, znači smrt. Simbolom je pakla i vraga. Simbolizira i psihičku energiju, kako onu pozitivnu (strast, radost, entuzijazam, ljubav) tako i negativnu (rat, destrukciju, agresivne instinkte), a njezin simbolizam poprima religijsku i mitološku vrijednost (Chevalier – Gheerbrant 1983: 79 – 81).

Boje kroz čovjekovu vizualnu percepciju u jeziku odražavaju izvanjezičnu stvarnost što je vidljivo u etimologijama naziva za pojedine boje. Tako je hrv. *crven*, pridjev nastao iz slavenske riječi *crv*, indoeuropskog podrijetla (**kwr̥mis* 'crv'). Etiologija leži u činjenici da je *crveno* boja (tamnocrvenih) crvi (usp. fr. *vermeil* 'crvenkast' < *ver* 'crv'; Skok 1971: 276; Gluhak 1993: 168; Ladan 2009: 724).

U mađarskom jeziku razlikuju se dva naziva za osnovnu crvenu boju – *vörös* (tamnija crvena boja) i *piros* (svjetlija crvena boja).¹ Pridjev *vörös* ima i svoj drugi oblik – *veres* čije je izvorno značenje bilo *véres* 'krvav' (<*vér* 'krv'), dakle boja krvi. Riječ *piros* mlađa je riječ od *vörös* i u sebi sadrži korijen onomatopejskoga postanka *pir-/per-* (usp. *perzsel* 'peći', *pirít* 'pržiti') koji potječe iz zvuka koji se čuje pri prženju i pečenju. Izvorno značenje riječi *piros* je 'jelo koje je pocrvenilo zbog pečenja, prženja', a tek kasnije je postalo ime boje (Czuczor – Fogarasi 1862 – 1874; Zaicz 2004; Benczes – Tóth-Czifra 2014).

Osim osnovne simbolike crvene, mađarski i hrvatski rječnici donose i neka druga objašnjenja i konotacije te boje. Tako je u hrvatskom rječniku (Anić 2004: 150) navedeno da je crveno boja krvi, cvijeta divljeg maka te je u vezi s (političkom) pripadnosti onih stranka i ideologija koje za svoj simbol uzimaju crvenu boju (obično komunisti i socijalisti). Konzultirani mađarski rječnici za *piros*² navode da je to živa crvena boja svjetlije nijanse od *vörös* te da označava boju mađarskih karata i zabranjen znak, dok je *vörös*³ boja nalik na krv; boja

¹ Više o nazivima za crvenu boju u mađarskom, usp. Benczes – Tóth-Czifra 2014.

² Primjeri sintagma s pridjevom *piros*: *piros alma* 'crvena jabuka', *piros cseresznye* 'trešnja', *piros (közlekedési) lámpa* 'crveno svjetlo na semaforu' itd.

³ Primjeri izraza s pridjevom *vörös*: *vörösbör* 'crno vino', *vörös csillag* 'crvena zvijezda', *vörös haj* 'crvena kosa' itd.

radničkog pokreta, komunističke partije (MÉK 2000: 1107; 1522, 1523; ÉSZ 2007). Uz naziv za osnovnu crvenu boju u oba se jezika javljaju brojni nazivi za različite nijanse crvene boje, npr. *purpurna – bíbor; skerletna – skarlát (piros), kardinal-crvena – kardinálpiros, cinober – cinóber (piros), koraljnocrvena – korallpiros, boja trešnjje – cseresznyepiros, rubin crvena – galambvérvörös* i sl.

Crvena zauzima vrlo značajnu ulogu tijekom povijesti percepcije boja. Upravo zbog takvog svojeg statusa, u jezicima su zabilježene brojne leksičke jedinice kojima je sastavnicom crvena. Takve su jedinice frazemi kojima je i posvećeno ovo istraživanje, ali važnu ulogu imaju i ostale složene leksičke jedinice kao što su kolokacije⁴, npr.: *crvena zvijezda = vöröscsillag**, *crvene krvne stanice = vörösvérsejt**, *vöröskáposzta* = crveni kupus, crveni luk = vöröshagyma**, *Crveni križ = Vöröskereszt**, *crvene alge = vörösmoszatok**, *crveni div = vörös óriáscsillag*, *crveno meso = vörös hús, crvena riža = vörös rizs* i sl.

Cilj je rada na odabranim primjerima hrvatskih i mađarskih frazema istražiti kako crvena boja utječe na motivaciju, značenje i podrijetlo frazema. Osim toga, u radu se provodi kontrastivna analiza hrvatskih i mađarskih primjera kojoj je cilj utvrditi sličnosti i razlike frazema dvaju jezika koji sadrže crvenu boju u svom izrazu i/ili sadržaju.

Građa za rad ekscerpirana je iz jednojezičnih i dvojezičnih općih i frazeoloških rječnika, a pretraženi su i elektronički izvori (*HNK, HrWac, HNC, HJR*). Za potrebe ovoga rada iz prikupljene je građe odabran samo reprezentativan broj primjera, i to ponajprije onih koji su potvrđeni u oba jezika.

Odabrani primjeri frazema podijeljeni su u pet skupina s obzirom na to utječe li crvena boja na njihovo podrijetlo i značenje svojom simboličkom i/ili vizualnom ulogu.

2. KONTRASTIVNA ANALIZA ODABRANIH PRIMJERA FRAZEMA

2.1 Crvena – simbol upozorenja, opasnosti i zabrane

U ovoj su skupini frazemi čiju pozadinsku sliku motivira vizualni aspekt crvene boje kao i njezina simbolika – crvena je boja upozorenja, opasnosti i zabrane (boja alarma, crveni telefon i sl.).

Prvi je primjer frazema preuzet iz svijeta sporta (Opašić – Spicijarić Paškvan 2010: 123): *dati/davati (pokazati/pokazivati) crveni karton komu – piros*

⁴ Mađarski primjeri obilježeni su zvjezdicom jer nisu prave kolokacije (iako imaju ulogu kolokacije) s obzirom na to da nemaju višerječnu strukturu.

lapot ad (mutat fel) [vkinek] 'isključiti/isključivati [koga] iz neke zajednice (organizacije), lišiti/lišavati položaja [koga]'. Riječ je o posve podudarnim hrvatskim i mađarskim frazemima u čijoj je pozadinskoj slici crveni karton kojim se u nogometu isključuje igrača iz igre zbog većeg prekršaja. U hrvatskome je jeziku potvrđen i frazem *dobiti/dobivati crveni karton* značenja 'biti uklonjen, biti otpušten <s posla>', no u mađarskome jeziku taj isti izraz *piros lapot kap* nije desemantiziran i koristi se samo u sportu.

U hrvatskome je jeziku potvrđen i frazem *dati/davati crveno svjetlo [komu]/[čemu]* čije je značenje 'zabraniti/zabranjivati [komu]/[čemu][što], spriječiti/sprečavati [što]', a podrijetlom je iz svijeta prometa jer je u pozadinskoj slici crveno svjetlo na semaforu koje označava zabranu prolaska vozila ili pješaka.⁵

U tekstovima novinarsko-publicističkoga stila, kao i u razgovornome stilu, javlja se izraz *biti u crvenom* koji nije zabilježen u rječnicima, ali je u procesu frazeologizacije zato što u uporabi potvrđuje dva prenesena značenja: 1. biti u opasnosti od vremenske nepogode, upozoravati na vremensku nepogodu, 2. biti u minusu na bankovnom računu, poslovati s gubitkom.

Prvo je značenje motivirano time što se crvenom bojom na meteorološkim kartama označavaju područja koja su u opasnosti od vremenske nepogode (jak vjetar, obilna kiša, grmljavinsko nevrijeme, toplinski val i sl.), a potvrđeno je u npr.

Hrvatska u crvenom: Za cijelo područje Hrvatske proglašen je crveni meteoalarm s upozorenjem na vruće dane i tople noći.

(<http://www.novilist.hr/Vijesti/Hrvatska/HRVATSKA-U-CRVENOM-Mislili-ste-da-vam-je-jucer-bilo-jako-vruce-Danas-i-sutra-bit-ce-jos-gore>, pristupljeno 18. rujna 2017.)

*Pirosban az orsz g: legmagasabb fok figyelmeztet s a h s g miatt.*⁶

(http://www.ma.hu/idojaras/181553/Pirosban_az_orszag_legmagasabb_foku_figyelmeztetes_a_hoseg_miatt, pristupljeno 16. listopada 2017.)

Drugo je značenje motivirano činjenicom da su na bankovnome računu nedopušteni iznosi ispisani crvenim brojkama što se, zatim, prenosi i na negativno poslovanje općenito:

Teško je očekivati da će se najednom pokrenuti oporavak BDP-a kad sve najave analitičara pokazuju da ćemo i ovu godinu završiti u crvenom. (HNK)

⁵ I u hrvatskom i u mađarskom jeziku prisutni su izrazi *proći kroz crveno* i * thajt a piroson*, no oni nisu frazeologizirani već spadaju isključivo u sferu prometa.

⁶ *Zemlja u crvenom: upozorenje najvišeg stupnja zbog vrućine.* (prijevod N. Spicijarić Paškvan)

*Újra pirosban virradt Európa. Csökkenéssel nyitottak a vezető európai értéktőzsdék kedden, a BUX stagnált.*⁷

(<http://www.tozsdeforum.hu/tozsde/reszveny piac/ujra-pirosban-virradt-europa-69363.html>, pristupljeno 16. listopada 2017.)

2.2 Crvena – boja svečanosti, raskoši i počasti

Crvena boja simbolizira raskoš, svečanost i počast, pa su primjerice Božić i Nova Godina obilježeni predmetima crvene boje.

U oba je jezika potvrđen podudaran frazem *prostrti/prostirati crveni sag (tepih) – vörös szőnyeg kiterít [vki elé]* čije je značenje 'dočekati/dočekivati [koga] kao važnu osobu' motivirano crvenim tepihom kojim se dočekuje važne osobe na svečanim prigodama. Crveni se tepih u prošlosti prostirao samo u čast bogova i plemića, potom šefova država, kraljeva i kraljica, a tek u moderno vrijeme njime se dočekuju i poznate osobe iz svijeta glazbe, filma i umjetnosti. Prvi se put crveni tepih spominje u drami *Agamemnon* grčkoga pisca Eshila iz 5. st. pr. Kr. U navedenoj drami Agamemnonova žena, kraljica Klitemnestra dočekuje svoga supruga, koji se vraća iz trojanskoga rata, crvenim tepihom, ali s namjerom da ga ubije što se uskoro i ostvarilo.⁸ Neki stručnjaci pretpostavljaju da je tepih koji je prostrla Klitemnestra bio ljubičaste, a ne crvene boje. Naime, ljubičasta je u doba Grka i Rimljana imala status boje rezervirane za visoke slojeve društva.

U novije doba crveni se tepih spominje pri inauguraciji američkoga predsjednika Jamesa Monroea održanoj 1821. godine, a tijekom koje je predsjednik hodao po crvenom tepihu prostrtom do rijeke.

Moguće je da je presudnu ulogu u uporabi crvenoga tepiha imala željeznica. Naime, putnici iz New Yorka i Chicaga koji su se vozili ekspresnim luksuznim vlakovima *20th Century Limited* pri ulasku i izlasku iz vlaka hodali su po plišanom crvenom tepihu.⁹

Crveni je tepih danas dijelom izgubio značaj koji je imao nekada jer se na njemu pokazuju ne samo slavne osobe nego i manje poznati pripadnici svijeta *glamoura*, a osim toga prostire se u gotovo svakoj čak i manje svečanoj prigodi.

⁷ *Europa se budi se u crvenom. Vodeće europske burze pale su u utorak, BUX stagnira.* (prijevod N. Spicijarić Paškvan)

⁸ <http://m.metro-portal.rtl.hr/kad-je-i-kako-zapocela-tradicija-prostiranja-crvenog-tepiha/60869>. Pristupljeno 15. rujna 2017.

⁹ ISTO.

2.3 Crvena – boja ljutnje, bijesa, srama

U ovoj skupini frazema crvena boja sudjeluje u izgradnji frazeološkoga značenja svojom vizualnom ulogom. Naime, najveći dio frazema ove skupine opisuje crvenilo određenoga dijela tijela, najčešće lica i pri tome upućuju na metaforički model da promjena boje lica znači promjenu psihičkoga stanja (Molnar 2013). U ovom slučaju riječ je o promjeni stanja iz smirenosti u uzrujanost koja se može očitovati kao ljutnja, bijes i agresija ili pak sram i neugodnost.¹⁰

2.3.1 U sljedećim se frazemima crvenilo lica kojemu je uzrok ljutnja i bijes uspoređuje s onime što je crvene boje: paprikom u podudarnim frazemima *crven kao paprika – piros [vki]/[vmi] mint a paprika*; puricom u mađarskom frazemu *vörös, mint a pulyka*; ciklom u dvama mađarskim frazemima *<olyan> piros/vörös [vkinek] a feje (az arca), mint a cékla* i *piros mint a cékla*. Podudarnim frazemima *crven kao rak* i *vörös [vki]/[vmi] mint a <fött> rák* opisuje se također lice crveno od ljutnje, ali i srama ili zbog pretjerana izlaganja suncu. Pri tom je frazem motiviran pozadinskom slikom kuhanoga raka koji je crvene boje. Osim s rakom, lice osobe koja se srami ili joj je neugodno može se usporediti s rajčicom, tj. paradajzom u hrvatskom frazemu *crven kao paradajz*. Stanje stida i zbunjenosti opisuju i podudarni hrvatski i mađarski frazemi *pocrvenjeti do ušiju –fülig pirul 'jako (naglo) pocrvenjeti (od stida, zbunjenosti i sl.)'*. U pozadinskoj je slici crvenilo ne samo lica nego i ušiju pri takvom psihičkom stanju.

2.3.2 Crvena se boja lica prototipno može povezati s krvi na što upućuju hrvatski frazem *udarila (jurnula) je krv u glavu [komu]* i njemu djelomično podudaran mađarski u kojemu krv bježi u glavu (*a vér [vkinek] a fejëbe tódul*), lice *a vér [vkinek] az arcába szökik* ili preplavljuje lice (*elfutja (elönti) [vkinek] az arcát a vér*), a svima je zajedničko značenje 'uzrujao se [tko], uzbudio se [tko], pocrvenio je od bijesa [tko]'.

Osim lica i ušiju, crvenu boju mogu poprimiti i oči što je posljedica podizanja krvnoga tlaka uslijed ljutnje i bijesa, pa se odražava na prokrvljenim sljepoočnicama. Navedeno je motiviralo hrvatski frazem *pogledati/gledati [koga] krvavim očima* te mađarski frazem *vérben úszik [vkinek] a szemé* u čijoj je pozadinskoj slici oko koje pliva u krvi te opisuje osobu koja se ljuti i izrazito je uzrujana.

Na stanje ljutnje i bijesa upućuju i mađarski frazemi u čijoj je pozadinskoj slici crvena magla koja preplavljuje koga *elönt a vörös kód [vkit]* ili čiji mozak *elönti a vörös kód [vkinek] az agyát*, pa navedeni frazemi imaju i dodatnu konotaciju da osoba nije u stanju normalno rasuđivati uslijed intenzivne ljutnje i bijesa.

¹⁰ Detaljnije o frazeološkom opisu ljutnje u hrvatskom i mađarskom v. Opašić – Spicijarić Paškvan 2016.

2.3.3 Sljedeći su internacionalni frazemi motivirani crvenom krpom koja se odnosi na plašt crvene boje kojim toreador izaziva bika. Iako bikovi zapravo ne razlikuju boje, već ih iritira sam plašt, ne čudi što je za boju plašta odabrana crvena kao boja koja djeluje uznemirujuće. Prema Piirainen (2012: 505, 506) porijeklo frazema je još iz klasičnih djela i pogrešnoga tumačenju bikova ponašanja koje se kasnije prenosilo kao 'znanstveno'. U hrvatskome je jeziku zabilježen frazem <kao> *crvena krpa* <[komu] [za koga]> 'nešto izazovno (uvredljivo, razdražljivo) [komu] [za koga]' kojemu je značenjem podudaran mađarski frazem <*olyan [vkinek] [vmi]*> *mint bikának a vörös posztó* u kojemu se izravno navodi poveznica crvene krpe i bika. Crvena je krpa sastavnicom i mađarskoga frazema *vörös posztó vkinek a szemében [vki]/[vmi]* značenja 'iznervirati se, uznemiriti se na sam spomen [koga]/[čega]' u čijoj je pozadinskoj slici crvena krpa u čijem oku, što označava ne samo smetnju, nego i razlog izrazite uznemirenosti i ljutnje.

2.4 Crvena – boja zdravlja

Crvenilo u licu može biti odrazom dobroga zdravlja, a takvu boju lica opisuju djelomično podudarni hrvatski frazem *rumen kao jabuka* i mađarski frazem *piros [vki]/[vmi] mint az alma*.¹¹ Razlikuju se sastavnicama *rumen – piros* 'crven', no s obzirom na to da je rumen jedan od izraza za crvenu boju i to svijetlocrvenu, povezuje se upravo s bojom lica ili neba. U mađarskome se jeziku crvena boja lica kao odraz zdravlja uspoređuje i s ružom: *piros [vki]/[vmi] mint a rózsa*.

2.5 Frazemi u kojima crvena ima samo vizualnu ulogu

Izrazito crvena boja predmeta može se u frazemima usporediti s bojom krvi (*crven kao krv – piros [vmi] mint a vér*) i makom (*crven kao mak – piros [vmi] mint a pipacs*).¹²

3. ZAKLJUČAK

Analizom odabranih primjera frazema u hrvatskom i mađarskom jeziku koji sadrže crvenu boju, potvrđena je teza o dvojnosti percepcije boja. S jedne strane, riječ je o vizualnoj komponenti crvene u pozadinskoj slici frazema, a s druge

¹¹ U mađarskom postoji i izraz za nijansu crvene boje *almapiros* 'crvena boja jabuke'.

¹² U mađarskom postoji i izraz za nijansu crvene boje *pipacspiros* 'crvena boja maka'.

strane značenje se pojedinih frazema temelji na simboličkoj ulozi crvene boje. S obzirom na to koju simboličku i/ili vizualnu ulogu crvena boja ima u analiziranim frazemima, građa je podijeljena u pet skupina (Crvena kao 1. simbol upozorenja, opasnosti i zabrane; 2. boja svečanosti, raskoši i počasti; 3. boja ljutnje bijesa i srama; 4. boja zdravlja te, 5. skupina u kojoj crvena ima samo vizualnu ulogu). Iako je riječ o dvama genetski nesrodnim jezicima, provedena je kontrastivna analiza hrvatskih i mađarskih frazema s crvenom bojom kao sastavnicom pokazala visok stupanj semantičke podudarnosti. Upravo je ta činjenica dokaz visokog stupnja univerzalnosti čovjekove percepcije boja u jeziku te u vezi s tim i njihove simboličke uloge.

LITERATURA

- ANIĆ, V.: *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi liber, 2006.
- BENCZES, R. – TÓTH-CZIFRA, E.: The Hungarian colour terms piros and vörös: A corpus and cognitive linguistic account. In: *Acta Hungarica*, 2014, 61, 2: 123 – 152.
- BERLIN, B. – KAY, P.: *Basic Color Terms: Their Universality and Evolution*. Stanford: CSLI Publications, 1999. (original objavljen 1969).
- BRENKO, A.: Simbolika boja. In: *Moć boja*. Zagreb: Etnografski muzej, 2009: 15 – 93.
- CHEVALIER, J. – GHEERBRANT, J.: *Rječnik simbola*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1983.
- CZUCZOR, G. – FOGARASI, J.: *A magyar nyelv szótára*, Pešta: Emich, 1862. – 1874. (dostupno na <http://mek.oszk.hu/05800/05887/pdf>)
- EÖRY, V. (ed.): *Értelmező szótár*. Budimpešta: Tinta könyvkiadó, 2007. [ÉSZ]
- MENAC, A. – FINK ARSOVSKI, Ž. – VENTURIN, R.: *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2014.
- GLUHAK, A.: *Hrvatski etimološki rječnik*. Zagreb: August Cesarec, 1993.
- LADAN, T.: *Život riječi: etimologija i upotreba*. Zagreb: Novela media, 2009.
- LAZAREVIĆ, R. D.: *Leksičko-semantičko polje boja u italijanskom i srpskom jeziku*. Beograd 2013. Doktorska disertacija.
- JUHÁSZ, J. et al.: *Magyar értelmező kéziszótár I–II*. Budapest: Akadémiai kiadó, 2000. [MÉK]
- MOLNAR, D.: Cracking the colour code: A case study of red. In: *Jezikoslovlje*, 2013, 14, 2/3: 363 – 383.
- OPAŠIĆ, M. – SPICIJARIĆ PAŠKVAN, N.: Prilog kontrastivnoj analizi frazema sa sastavnicom boje u hrvatskoj, talijanskoj i njemačkoj frazeologiji. In: *Fluminensia*, 2010, 22, 1: 121 – 136.
- OPAŠIĆ, M. – SPICIJARIĆ PAŠKVAN, N.: A comparison of the phraseological description of the emotion of anger in Croatian and Hungarian. In: *Slavofraz 2016: Phraseologie und (naive) Psychologie*, 2018: 227 – 239.

-
- PIIRAINEN, E.: *Widespread Idioms in Europe and Beyond*. New York: Peter Lang, 2012.
- SIMONČIĆ, K. N.: Boja u kulturi odijevanja i u modi hrvatskih dizajnera. In: *Moć boja*. Zagreb: Etnografski muzej, 2009: 175 – 187.
- SKOK, P.: *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika (1 – 4)*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1971 – 1974.
- ZAICZ, G. (ed.): *Etimológiai szótár*. Budimpešta: Tinta könyvkiadó, 2006.

Elektronički izvori:

- HJP: *Hrvatski jezični portal* (<http://hjp.novi-liber.hr>)
- HJR: *Hrvatska jezična riznica* (<http://riznica.ihjj.hr/index.hr.htm>)
- HNC: *Hungarian National Corpus* (http://corpus.nytud.hu/mnsz/index_eng.html)
- HNK: *Hrvatski nacionalni korpus* (www.hnk.ffzg.hr)
- hrWaC: *Croatian web corpus* (<http://nlp.ffzg.hr/resources/corpora/hrwac/>)
- Kad je i kako započela tradicija prostiranja crvenog tepiha: <http://m.metro-portal.rtl.hr/kad-je-i-kako-zapocela-tradicija-prostiranja-crvenog-tepiha/60869>, pristupljeno 15. rujna 2017.

**“IDIOMATIC EXPRESSIONS IN RED”:
AN ANALYSIS OF CROATIAN AND HUNGARIAN IDIOMATIC
EXPRESSIONS RELATED TO THE COLOUR RED**

This article analyses Croatian and Hungarian idiomatic expressions related either through form or meaning to the colour red. Using selected Croatian and Hungarian idioms, it aims to establish the ways in which the colour red influences their motivation, meaning, and origin. In addition, the article presents the results of a contrastive analysis of Croatian and Hungarian examples that showed a high level of semantic equivalence between idioms. This stems from the universality of human colour perception in language and its symbolic role.